

ΠΡΟΒΟΛΕΙΣ

«Ελλάδα: ενσάρκωση της επιτυχίας»!

Η ιδιαίτερη επιστημονική/επαγγελματική μου ενσκόληση στρέφεται γύρω από τη μελέτη της ευρωπαϊκής ενοποίησης, τη θέση της Ελλάδας στην Ε.Ε. Τα χρόνια που ασχολούμαι, τις περισσότερες φορές η Ελλάδα υπήρξε «χώρα παράδειγμα προς αποφυγή», πολύ λίγες «παράδειγμα προς μίμηση». Αλλά υπήρξαν και τέτοιες στιγμές. Το 2001 π.χ. ο αρθρογράφος της «International Herald Tribune» Ντ. Ινάσιους έγραφε ότι «η Ελλάδα ενσαρκώνει την επιτυχία στην Ευρωπαϊκή Ένωση» (17/12/2001).

ΤΟΥ Π.Κ. ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗ

Ενσάρκωνε την επιτυχία γιατί είχε καταφέρει να ενταχθεί στην ευρωζώνη και δεν θέλω καν να σκεφτώ ποια θα ήταν η μοίρα της χωρίς αυτήν τη συμμετοχή. Μείζον επί-

τευγμα. Τι άλλο έκανε η Ελλάδα ως μείζον εθνικό επίτευγμα τα τελευταία χρόνια; Εφερε την Κύπρο πλήρες μέλος στην Ε.Ε., έργο σχεδόν ακατόρθωτο όταν ξεκινούσε η διαδικασία, άνοιξε τον δρόμο για την ένταξη των Βαλκανίων στην Ένωση (Agenda Θεσσαλονίκης, 2003) και βεβαίως έκανε λαμπρούς Ολυμπιακούς. Είναι αδύνατο να εντοπίσω άλλα μείζονος σημασίας εθνικά επιτεύγματα (που αφορούν τη συνολική πορεία μιας χώρας) τα τελευταία είκοσι χρόνια. Ε, όλα αυτά επιτεύχθηκαν από μία συγκεκριμένη κυβέρνηση, με πρωθυπουργό τον Κ. Σημίτη. Αυτό το έργο και όχι μόνο (μεγάλα έργα υποδομής, εκσυγχρονισμός εξωτερικής πολιτικής αποτελούν επίσης έργο της ίδιας κυβέρνησης) δεν μπορεί να αμαυρωθεί από οποιαδήποτε σχεδιασμένη αθλιότητα, πολύ περισσότερο από αθλιότητα που επιχειρούν πολιτικές δυνάμεις η κύρια «προσφορά» των οποίων τα τελευταία χρόνια υπήρξε η... βελτίωση όλων των αρνητικών δεικτών, από τον δείκτη ελλείμματος, χρέους και ανταγωνιστικότητας έως τον δείκτη διαφθοράς.

Το έργο της περιόδου Σημίτη έκανε την Ελλάδα γνωστή ως «χώρα - ενσάρκωση της επιτυχίας στην Ε.Ε.». Πολύ περισσότερο δεν μπορεί να αμφισβητηθεί η ηθική ακεραιότητα του ανθρώπου. Όλα τα σημαντικά επιτεύγματα της περιόδου 1996-2000 θα μπορούσαν να είχαν κλείσει οριστικά τον κύκλο των διαδοχικών και επαναλαμβανόμενων κρίσεων. Υπήρχαν οι προϋποθέσεις για κάτι τέτοιο. Το ότι δεν έκλεισε οφείλεται σε μεγάλο βαθμό σ' αυτό που ακολούθησε, με αποτέλεσμα η χώρα να επιστρέψει σε παραλυτικές καταστάσεις, φθάνοντας από τη «μεγάλη προοπτική» στη «μεγάλη κρίση και απόγνωση».

Ο Π.Κ. Ιωακείμης είναι καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών και μέλος του Δ.Σ. του ΕΛΙΑΜΕΠ

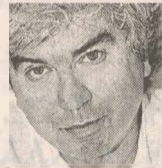
ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΡΙΤΗ ΑΠΟΨΗ

Απροϋπόθετου προϋποθέσεις

Κυρίαρχη η αδιαφορία για κάθε προϋπόθεση καλλιέργειας ή παιδείας

Είναι πάντως κρίμα που η πρόταση του κυρίου Βέλτσου περί «απροϋπόθετου» του Πανεπιστημίου δεν έγινε αντικείμενο δημόσιας διαβούλευσης. Μπορεί οι απόψεις του κ. Βέλτσου να μην έχουν μαζική απήχηση, όμως αυτό και μόνο φτάνει για να μας κάνει να υποψιασθούμε πως είναι πολύ μπροστά από την εποχή μας. Όπως μας διδάσκει η Ιστορία εξάλλου, και άλλοι, όπως ο Πλάτων, ενώ σταδιοδρόμηση ανά τους αιώνες ως σοφοί, όσο ζούσαν εθεωρούντο ακατανόητοι.

ΤΟΥ ΤΑΚΗ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

Μη με ρωτήσετε τι ακριβώς σημαίνει το «απροϋπόθετο». Δεν το γνωρίζω. Όμως σημασία σε όλη αυτήν την ιστορία που λέγεται «πανεπιστήμιο» δεν έχει η κατανόηση, όπως διατείνονται οι συντηρητικοί, αλλά το αίσθημα. Και το αίσθημα που μου προκαλούσε η εμφάνιση αυτής της υπέροχης λεξούλας στα ερείπια του μυαλού μου όσο παρακολουθούσα τα τεκταινόμενα στη Νομική την περασμένη εβδομάδα ήταν αίσθημα ευφορίας. Το αίσθημα ακριβώς που προκαλεί στις κρισιμότερες στιγμές των αδιεξόδων η διαπίστωση πως, ναι, υπάρχει λύση! Τίποτε από όλα αυτά δεν θα είχε συμβεί αν είχαμε προνοήσει για το «απροϋπόθετο». Αν για παράδειγμα δεν περιμέναμε από τον πρύτανη του Πανεπιστημίου κ. Πελεγρίνη να θεωρεί ως πρώτιστο καθήκον του και κύριο μέλημά του τη λειτουργία, ει δυνατόν εύρυθμη, του ιδρύματος του οποίου πρυτανεύει. Λάθος! Διότι βάσει της αρχής του απροϋπόθετου, ο ρόλος του πρύτανη είναι ένας ρόλος σαν όλους τους άλλους ρόλους. Τον διεκπεριώνει καλύτερα όποιος μπορεί να πείσει το κοινό του πως διαθέτει συμπόνια, φιλόνητο και φιλειρηνι-

κά αισθήματα και μια εν γένει υπαρξιακή διάθεση να τα εκφράσει από σκηνής. Αν μάλιστα επεκτείνουμε την αρχή του απροϋπόθετου και σε άλλους οργανωμένους θεσμούς της κοινωνίας μας τότε αντιλαμβανόμαστε ακόμη καλύτερα και τον ρόλο του κ. Παπουτσιού ο οποίος, επικαλούμενος αριθμούς πρωτοκόλλου, εισαγόμενα έγγραφα και λοιπά, αποκάλυψε ευθαρσώς τις προϋποθέσεις για την αποτελεσματικότητα της Αστυνομίας. Αποδεχόμενος κι αυτός την απροϋπόθετη αρχή πως η παρέμβαση της Αστυνομίας, σε κάθε περίπτωση, μόνο μακελειό και μπάχαλο μπορεί να προκαλέσει. Κάθε λογικός σκεπτόμενος οφείλει να συμφωνήσει με τον κύριο υπουργό: στο θέατρο της ανομίας ο ρόλος της Αστυνομίας είναι ένας ρόλος σαν όλους τους άλλους ρόλους.

Η αρχή του απροϋπόθετου ως δημοκρατική αρχή επιδέχεται πολλές ερμηνείες και αποχρώσεις. Γι' αυτό δεν μπορώ να αγνοήσω την άποψη της κ. Κούρτοβικ η οποία όρισε σε τηλεοπτική εκπομπή τον χώρο του πανεπιστημίου ως στάδιο κοινωνικών αγώνων, στίβιο διεκδικήσεων και τα παρελκόμενα. Δεν μπορώ παρά να συμφωνήσω: στην Ελλάδα του 21ου αιώνα η μετάδοση της γνώσης είναι ένας κοινωνικός αγώνας σαν όλους τους άλλους αγώνες. Οποιοσδήποτε κερτιμένο δικαίωμα δεν έχει παρά να τη διεκδικήσει στα χαρακώματα. Και όλη αυτή η φασαρία για να μη λυθεί κανένα πρόβλημα. Οι μετανάστες μεταφέρθηκαν από το ένα κτίριο στο άλλο, ώσπου να μεταφερθούν σε τρίτο, και όλοι αυτοσυχαίρονται διότι με την απροϋπόθετη ψυχραιμία τους γλίτωσαν από την καυτή πατάτα που τους έλαχε,

την καυτή πατάτα του γενικευμένου μπάχαλου, αφού για κάθε κακό υπάρχει πάντα κάτι χειρότερο. Στην περίπτωση αυτή οφείλουμε να εφαρμόσουμε την αρχή του απροϋπόθετου στον πίκτυ των απαιτήσεων που έχουμε από την κοινωνία μας.

Απροϋπόθετο ή με προϋποθέσεις, ένα είναι το βέβαιο. Το πανεπιστήμιο μας απασχολεί μόνον όταν τίθεται με τον έναν ή τον άλλον τρόπο το θέμα του ασύλου - σ' αυτές τις περιπτώσεις το

απροϋπόθετο ή με προϋποθέσεις, ένα είναι το βέβαιο. Το πανεπιστήμιο μας απασχολεί μόνον όταν τίθεται με τον έναν ή τον άλλον τρόπο το θέμα του ασύλου

θυμάται ως και ο Αντώνης Σαμαράς. Κατά τα λοιπά, είτε υπάρχει είτε δεν υπάρχει, είτε λειτουργεί είτε δεν λειτουργεί, απολαμβάνει την υπέροχη ασυλία που του παρέχει ο τελευταίος συνκετικός ιστός που μας έχει απομείνει: η αδιαφορία για κάθε προϋπόθεση καλλιέργειας ή παιδείας.

Ακουσα προχθές στο ραδιόφωνο έναν αγρότη από τη Βόρεια Ελλάδα ο οποίος έλεγε ότι αυτό που αισθάνεται ότι του λείπει περισσότερο είναι η παιδεία. Να ξέρει, δηλαδή, τι πρέπει να καλλιεργήσει στο χωράφι του, πώς πρέπει να το καλλιεργήσει. Του λείπει γιατί κανείς δεν βρέθηκε να του δώσει τα όπλα για να σκεφτεί τον ρόλο του. Ο άνθρωπος δεν ζητούσε ούτε επιδοτήσεις ούτε καλύτερες τιμές. Παιδεία ζητούσε. Προφανώς γιατί δεν γνωρίζει την αρχή του απροϋπόθετου.

Ο Takis Theodoropoulos είναι συγγραφέας

[THE INDEPENDENT]

Εξωγήινη ζωή

Υπάρχει μεγάλη διαφορά ανάμεσα σε έναν κατοικήσιμο και ένα ακατοίκητο πλανήτη. Εάν το τηλεσκόπιο Κέπλερ βρήκε έναν πλανήτη που μοιάζει με τη Γη, το ερώμα που τίθεται είναι πώς θα μάθουμε εάν αυτός ο πλανήτης φιλοξενούσε εξωγήινη ζωή. Είναι πολύ δύσκολο να προβλεφθεί η εξέλιξη που θα έχει μια μορφή ζωής. Τουλάχιστον με τη θεωρία της εξέλιξης αντιλαμβανόμαστε τον μηχανισμό, δηλαδή τη μεταβλητότητα και τη φυσική επιλογή. Δεν γνωρίζουμε όμως τον μηχανισμό με τον οποίο δημιουργείται ζωή. Χωρίς αυτή τη γνώση οι πιθανότητες να υπάρχει ζωή σε έναν πλανήτη σαν τη Γη θα μπορούσαν να είναι από μηδέν έως εκατό τοις εκατό. Πώς θα το μάθουμε; Ενδεχομένως, η τεχνολογία στο μέλλον θα μας παράσχει ενδείξεις ύπαρξης ζωής. Μια άλλη επιλογή είναι να αναζητήσουμε σήματα από τους εξωγήινους. Υπάρχει και μια τρίτη: να αποδείξουμε ότι στη Γη υπήρξε ζωή περισσότερες από μία φορές.